

**R E P U B L I C
O F S L O V E N I A
S U P R E M E
C O U R T**

Informacije za oštećenu osobu sa posebnim potrebama za zaštitom

Kao oštećena osoba u krivičnom postupku imate određena prava koja su detaljnije predstavljena u nastavku.

BA

Za više informacija u vezi sa vašim pravima i načinu na koji ih ostvarujete možete se obratiti sudu koji procesuirá vaš predmet.

Spisak sudova sa kontakt informacijama dostupan je na internet stranici **https://www.sodisce.si/sodisca/seznam_sodisc/**

Više informacija o toku krivičnog postupka i pravima oštećenih osoba dostupno je na internet stranici **[nasodiscu.si](https://www.nasodiscu.si)**. Dodatne informacije o pomoći (i izvan sudskih postupaka) i organizacijama koje vam mogu pomoći možete naći na internet stranici policije **www.policija.si**.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN SOCIAL FUND

Posebne potrebe za zaštitom

1

Imate pravo da na to da vas nadležni organ u prekrivičnom ili krivičnom postupku pri prvom kontaktu upozna sa načinom obavještanja u vezi sa informacijama o:

- besplatnoj medicinskoj, psihološkoj i drugoj pomoći i podršci;
- pomoći i mjerama u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje nasilja u porodici;
- zaštitnim i drugim mjerama za osiguravanje lične sigurnosti u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita svjedoka;
- pravu na prisustvo povjerljive osobe i pravu na besplatnu pravnu pomoć u skladu sa zakonom koji uređuje besplatnu pravnu pomoć;
- mogućnostima za naknadu štete u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku (ZKP) i zakonu koji uređuje naknadu štete žrtvama krivičnih djela;
- isplati i naknadi troškova oštećene osobe;
- pravu na tumačenje i prevođenje;
- kontakt osobi nadležnog organa sa kojom možete komunicirati o svom slučaju;
- mogućim drugim pravima ili koristima koje mogu biti važne za vas.

Obim i vrsta informacija zavise od vaših ličnih karakteristika i ranjivosti, vaših posebnih potreba za zaštitom, prirodi, težini i okolnostima krivičnog djela i fazi prekrivičnog ili krivičnog postupka.

2

Možete zatražiti da budete obaviješteni o puštanju na slobodu, odnosno bjekstvu okrivljene osobe iz kućnog pritvora, pritvora ili zatvora (član 65.a ZKP).

3

U prekrivičnom i krivičnom postupku u **određenim slučajevima imate pravo na prisustvo povjerljive osobe po vlastitom izboru** (i to u slučaju maloljetne oštećene osobe, oštećene osobe koja je žrtva nasilja, ili u slučaju druge oštećene osobe ako to traže priroda i težina krivičnog djela, njene lične okolnosti ili stepen ugroženosti te osobe), osim ako bi to bilo u suprotnosti sa interesima vođenja prekrivičnog ili krivičnog postupka ili koristi oštećene osobe (član 65).

- 4 Osigurano vam je **pravo na zaštitne i druge mjere za osiguravanje lične sigurnosti** pod uslovima koje utvrđuje ZKP, a posebno na ispitivanje putem video konferencije, dodjeljivanje pseudonima, ispitivanje u posebno prilagođenim prostorijama, ispitivanje uz pomoć vještaka odgovarajuće struke (članovi 143, 240 i 240 ZKP) i na zaštitne mjere koje uređuje Zakon o zaštiti svjedoka (ZZPrič).
- 5 Suda vam mora **omogućiti da ne dođe do neželjenog kontakta sa okrivljenom osobom**, osim ako je kontakt neophodan za provođenje prekrivičnog ili krivičnog postupka (član 65 ZKP).

Ovlašteni zastupnik i besplatna pravna pomoć

- 1 U krivičnom postupku svoja prava možete ostvariti putem **ovlaštenog zastupnika**. Na osnovu Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (ZBPP) možete podnijeti molbu za besplatnu pravnu pomoć advokata kao ovlaštenog zastupnika. Molbu za **besplatnu pravnu pomoć** podnosite u pisanom obliku na propisanom obrascu kod okružnog suda na čijem području imate stalno ili privremeno prebivalište. Više informacija i obrazac na kojem podnosite molbu za besplatnu pravnu pomoć možete dobiti na internet stranici <https://nasodiscu.si/bpp>.
- 2 U slučajevima krivičnih djela protiv spolnog integriteta, protiv bračne veze, porodice i djece, kao i u slučajevima stavljanja u robovlasnički odnos i trgovine ljudima, sud će maloljetnoj žrtvi koja još nema ovlaštenog zastupnika dodijeliti istog iz redova advokata po službenoj dužnosti (član 65 ZKP).
- 3 Uz maloljetnu oštećenu osobu, oštećenu osobu koja je žrtva nasilja ili drugu oštećenu osobu, ako to traže priroda i težina krivičnog djela, njene lične okolnosti ili stepen njene ugroženosti, može biti prisutna **osoba koju oštećena osoba sama izabere**, osim ako bi to bilo u suprotnosti sa interesom provođenja krivičnog postupka ili koristima oštećene osobe (članovi 65 i 240 ZKP).

Ostala prava u krivičnom postupku

- 1 U krivičnom postupku imate pravo da **ukažete na sve činjenice i predočite dokaze koji su važni za utvrđivanje okolnosti krivičnog djela i imovinsko-pravnog zahtjeva, da pregledate spise, a na glavnoj raspravi postavljate pitanja optuženom, svjedocima i vještacima, te davati primjedbe i objašnjenja u vezi sa njihovim iskazima**. Sud vam može uskratiti pristup spisima dok ne budete saslušani kao svjedok (članovi 59, 165a, 177, 178, 291, 329 i 334 ZKP).

- 2 U krivičnom postupku možete podnijeti **prijedlog za izvršenje imovinsko-pravnog zahtjeva**, ako imate pravo da takav zahtjev ostvarujete u parnici (naknada štete, vraćanje imovine, poništenje pravnog posla). Prijedlog morate precizno definisati, obrazložiti ga i predočiti dokaze (npr. navesti iznos, predočiti račune, ...) (članovi 100-105, 134 i 241 ZKP). Imovinsko-pravni zahtjev nije obavezan, ali je mogućnost koja se pruža oštećenoj osobi u krivičnom postupku.
- 3 Svaki svjedok ima **pravo na naknadu troškova (za prevoz do suda, gubitak prihoda, ...)** pod uslovima iz pravilnika koji uređuje naknadu troškova u krivičnom postupku i naknadu za platu, odnosno izgubljene zarade. Naknadu treba tražiti odmah nakon saslušanja.
- 4 U krivičnom postupku imate **pravo da se služite svojim jezikom** na način koji je propisan zakonom, i pravo na prevođenje važnih dokumenata (član 8 ZKP).
- 5 **Sudsko rješenje protiv koje imate pravo na žalbu** (četvrti stavak člana 367 ZKP) biće vam dostavljeno zajedno sa uputom o pravnom lijeku u kojem će biti navedeni rok i način podnošenja žalbe (sedmi stavak člana 169 i članovi 363 i 367 ZKP).
- 6 Kao oštećena osoba imate pravo da dobijete informacije o stanju krivičnog postupka i pravosnažnih presuda, ako ih zatražite ili ako je to predviđeno zakonom (člana 65.a, šesti stavak člana 363 ZKP). Informacije možete dobiti tokom radnog vremena u istražnom ili krivičnom registru suda koji procesuirava vaš predmet.

Ostala prava koja možete ostvarivati izvan krivičnog postupka

- 1 Kao žrtvi krivičnog djela, u okviru usluga socijalne zaštite na osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti (ZSV) osigurana vam je besplatna **podrška žrtvama krivičnih djela**, što uključuje stručnu podršku i savjetovanje od strane nadležnog centra za socijalni rad.

- 2 Posebna pomoč i mjere pružaju se na osnovu **Zakona o sprječavanju nasilja u porodici (ZPND)**. Pomoć pružaju nadležni centri za socijalni rad i nevladine organizacije. Na vaš prijedlog, sud može izreći sljedeće mjere počiniocu nasilja u vanparničnom postupku: zabrana ulaska u stan, zabrana zadržavanja u određenoj blizini stana, zabrana zadržavanja i približavanja mjestima na kojima se žrtva uobičajeno nalazi, zabrana susreta i ostvarivanja kontakta sa žrtvom i druge mjere. Da bi osigurao zaštitu djece, nadležni sud može izreći dodatne mjere koje su propisane zakonom. Više informacija o oblicima pomoći i mjerama dostupno je na internet stranici ministarstva nadležnog za rad, porodicu, socijalna pitanja i jednake mogućnosti.
- 3 Ako ste žrtva namjernog nasilnog čina ili ste srodnik žrtve čija je smrt posljedica namjernog nasilnog čina, možete imati pravo na **odštetu prema Zakonu o ošteti žrtvama krivičnih djela (ZOZKD)**. Zahtjev se podnosi na propisanom pisanom obrascu pri ministarstvu nadležnom za pravosuđe. O priznanju oštećenja odlučuje komisija koju imenuje Vlada Republike Slovenije.

Dužnosti oštećene osobe

- 1 Ako ste pozvani da budete svjedok, dužni ste se odazvati na poziv i, ako u ZKP nije određeno drugačije, svjedočiti (član 234 ZKP); ako se ne možete odazvati pozivu, morate opravdati svoj izostanak (član 62.a ZKP). Molimo vas da u opravdanju navedete svoje kontakt podatke kako bi se sud sa vama lakše uskladio novi datum.
- 2 Sud morate obavijestiti o svakoj promjeni adrese ili prebivališta (član 66 ZKP).
- 3 Postupak ne smijete namjerno odugovlačiti, jer vas sud može kazniti novčanom kaznom ako su vaše radnje jasno usmjerene ka odugovlačenju postupka (član 140 ZKP).
- 4 U postupku morate iskazivati poštovanje, jer vas sud može kazniti novčanom kaznom ako u svojoj prijavi ili govoru vrijeđate sudove ili bilo koga ko učestvuje u postupku (član 78 ZKP).
- 5 Bez obzira na ishod krivičnog postupka, morate platiti odgovarajuću sudsku taksu i troškove koji nastanu zbog vašeg privođenja, odgađanja istražne radnje ili glavnog pretresa, nepodnošenja najavljene žalbe i drugih troškova postupka koje bi ozrokovali svojom krivnjom (član 94 ZKP).